

„Stk. 3. Pas udstedes uden gebyr. For pas, der udstedes af politiet til erstatning af et tidligere udstedt pas, hvis gyldighedsperiode ikke er udløbet eller er nær ved at udløbe, kan justitsministeren fastsætte et gebyr.“

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sættes til forhandling under ét.

Otto Mørch: Som det fremgår af betænkningen, er det lykkedes under en meget kortvarig udvalgsbehandling at opnå et forlig om den fremtidige gebyrordning for pas til danske statsborgere. Det kan måske nok undre lidt, eftersom denne gebyrordning også indgår i den såkaldte spareplan og det ikke på andre områder er lykkedes for os i oppositionen at få ændret noget i de af regeringen fremsatte lovforslag, hvilket da også har medført, at vi har stillet en række ændringsforslag til finanslovforslaget for lige som på ny at markere, at der er andre partier i Folketinget end regeringspartierne.

Socialdemokraterne ønskede, som jeg gav udtryk for det under første behandling, at få en særlig ordning for pensionister, og det er lykkedes at overbevise ministeren og regeringspartierne om det rimelige heri. Ministeren har stillet et ændringsforslag, der indebærer, at der nu kan udstedes pas til personer over 67 år for 25 kr., altså det samme gebyr, som gælder for unge under 18 år. Fremfor en omfattende administrationsbelastende dispensationsordning efter den gældende regel om uformuenhed i forbindelse med hensyn til udøvelse af erhverv finder vi, at man med den nye ordning slår to fluer med ét smæk. Vi får nemlig en rimelig ordning over for pensionisterne, og vi får en lettere administrerbar ordning for myndighederne. Det ligger vel også sådan, at provenutabet ikke bliver særlig stort.

Som det har fundet udtryk i betænkningen, finder udvalget, at den hidtidige dispensationsbestemmelse efter lovens § 1, stk. 3, om udstedelse af pas uden gebyr til uformuende derfor kan ophæves. Der hersker sikkert ingen tvivl om, at blev denne bestemmelse udnyttet i større omfang end nu, hvilket man vel kunne forvente efter de oprindeligt foreslåede gebyrforhøjelser, ville det give et uforholdsmæssig stort administrationsarbejde ikke alene for de pasudste-

dende myndigheder, men også for de kommunale myndigheder, der skulle dokumentere uformuenhedsforholdene. Det er klart, at der måske i relativt få tilfælde kan foreligge sociale hensyn, som vi nu ikke mere kan dække ind, men vi må henvise til — og det er vi enige om i udvalget — at der må anvises dækning ved hjælp af de regler, der i øvrigt gælder for socialt dårligt stillede.

Socialdemokraterne har, som jeg sagde ved første behandling, ønsket foretaget så mange rationaliseringer og så megen forenkling som muligt inden for pasadministrationen. Ministeren har under udvalgsarbejdet oplyst, at der arbejdes med en del ændringer, der kan nedsætte administrationsomkostningerne, men den hovedændring, som vi foreslog, og som gik ud på en forlængelse i stedet for nyudstedelse af pas ved gyldighedsperiodens udløb, har ministeren ikke stillet sig særlig positiv over for. Jeg henstiller dog til ministeren, at man fortsætter arbejdet med denne mulighed. Jeg har nemlig indhentet oplysninger fra paskontorér i provinsen, hvor man klart erkender, at der ligger en betydelig administrativ lettelse i en ordning som den, vi har foreslået.

Så ønsker jeg gerne ministerens kommentarer til følgende citat hentet fra en leder i Morgenavisen Jyllands-Posten den 22. marts 1971:

„Endelig er der grund til at fremhæve det forunderlige, at en ting som pasgebyrer tilsyneladende ikke er underlagt den priskontrol, som alle andre, der har noget at sælge, vander sig under. Det ser ikke godt ud, at staten går foran med betydelige prisforhøjelser på et tidspunkt, da alle politiske bestræbelser samler sig om at holde priserne i ro.“

Vi er vel ikke ved at lave noget galt her? For så vil jeg da gerne vide det allerede her ved anden behandling.

Vi har under udvalgsbehandlingen fået tilfredsstillende svar på det spørgsmål, som jeg rejste vedrørende pasudstedelse til grønlændere, og den fremtidige pasudstedelse til vore nordlige landsmænd skulle derfor ikke mere give anledning til særlige vanskeligheder. En grønlænder kan nu selv under et midlertidigt ophold i Syddanmark få udstedt pas af politiet på det sted, hvor han opholder sig, og det gælder, uanset om den pågældende har dansk søfartsbog eller ej.